

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

ไตรมาส 1 ปี 2569 และแนวโน้มปี 2569 จังหวัดสระบุรี

ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัดสระบุรี

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ของจังหวัดสระบุรี ปี 2567 มีมูลค่า 252,149 ล้านบาท ประกอบด้วยภาคเกษตร มูลค่า 13,179 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.2 และนอกภาคเกษตร มูลค่า 238,970 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94.8

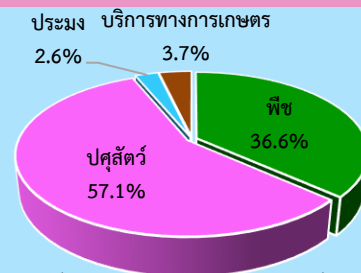
โครงสร้างการผลิตภาคเกษตรจังหวัดสระบุรี ไตรมาส 1 ปี 2569 ได้แก่ สาขาปศุสัตว์ มีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 57.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร หรือ GPP ภาคเกษตร รองลงมา คือ สาขาพืช คิดเป็นร้อยละ 36.6 สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาประมง คิดเป็นร้อยละ 3.7 และ 2.6 ตามลำดับ

โครงสร้างมูลค่า GPP ปี 2567 จังหวัดสระบุรี



ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ไตรมาส 1 ปี 2569



ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 1 ปี 2569 ขยายตัวร้อยละ 2.7

สาขาพืช

+3.2%

ปริมาณผลผลิต อ้อยโรงงาน ข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของพืช รวมทั้งเกษตรกรมีการดูแลรักษาและบริหารจัดการแปลงปลูกอย่างเหมาะสม ทำให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

สาขาปศุสัตว์

+2.5%

ผลผลิตไก่เนื้อ น้ามนดิบ สุกร และไข่ไก่ เพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงเพื่อรองรับความต้องการของตลาด และมีระบบการผลิตที่ได้มาตรฐาน มีการเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาดอย่างต่อเนื่อง

สาขาประมง

+0.8%

ผลผลิตปลาชุก และปลานิล เพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อการเพาะเลี้ยง ประกอบกับเกษตรกรมีการ อนุบาลลูกปลาให้ได้ขนาด และแข็งแรงก่อนปล่อยลงบ่อเลี้ยง ทำให้อัตราการรอดสูงขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น

สาขาบริการทางการเกษตร

+3.3%

พื้นที่เพาะปลูกข้าวและพืชไร่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการใช้บริการเครื่องมือเครื่องจักรทางการเกษตร ด้านการเตรียมดิน และการเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น

เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 1 ปี 2569


รายการ	ภาคเกษตร			สาขาพืช			สาขาปศุสัตว์			สาขาประมง		
	Q1/68	Q1/69	%Δ	Q1/68	Q1/69	%Δ	Q1/68	Q1/69	%Δ	Q1/68	Q1/69	%Δ
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	224.3	231.2	3.1	137.6	143.7	4.4	287.7	297.4	3.4	57.7	58.5	1.4
ดัชนีราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้	155.0	146.1	-5.7	146.8	136.6	-6.9	151.2	142.5	-5.8	138.1	143.1	3.6
ดัชนีรายได้เกษตรกร	347.7	337.8	-2.9	202.0	198.1	-1.9	435.0	423.8	-2.6	79.7	83.7	5.0

ที่มา: จากการคำนวณ


ไตรมาส 1 ปี 2569 ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรอยู่ที่ระดับ 231.2 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลผลิตอ้อยโรงงาน ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไก่เนื้อ น้ามนดิบ สุกร ไข่ไก่ และประมง เพิ่มขึ้น ส่วนดัชนีราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ 146.1 ลดลงร้อยละ 5.7 จากราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญส่วนใหญ่ลดลง ได้แก่ อ้อยโรงงาน ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไก่เนื้อ สุกร น้ามนดิบ ไข่ไก่ และประมง ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ 337.8 หรือลดลงร้อยละ 2.9

สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญในไตรมาส 1 ปี 2569


สาขาพืช

 อ้อยโรงงาน
+12.1%


ผลผลิตอ้อยโรงงาน ไตรมาส 1 ปี 2569 มีปริมาณ 929,963 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ 829,919 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.1 เนื่องจากเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจากเกษตรกรบางส่วน ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากมันสำปะหลังโรงงานมาปลูกอ้อยโรงงานแทน ประกอบกับสภาพอากาศเอื้ออำนวยในช่วงเจริญเติบโต ส่งผลให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้น

 ข้าว
+2.2%

ผลผลิตข้าว ไตรมาส 1 ปี 2569 มีปริมาณ 48,811 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ 48,748 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 เนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนมีเพียงพอต่อการเพาะปลูกข้าว ประกอบกับอุณหภูมิเหมาะสมในช่วงที่ข้าวออกรวง ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
+1.5%

ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไตรมาส 1 ปี 2569 มีปริมาณ 3,028 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ 2,984 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 เนื่องจากมีปริมาณน้ำต้นทุนจากแหล่งน้ำชลประทานและแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่เพียงพอ สำหรับการบริหารจัดการน้ำ ประกอบกับสภาพอากาศและอุณหภูมิอยู่ในเกณฑ์เหมาะสม มีแสงแดดแสงแดดที่เอื้ออำนวย ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น

 มันสำปะหลังโรงงาน
-10.3%

ผลผลิตมันสำปะหลังโรงงาน ไตรมาส 1 ปี 2569 มีปริมาณ 75,171 ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ 83,774 ตัน หรือลดลงร้อยละ 10.3 เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกลดลง เกษตรกรบางส่วนปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกอ้อยโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ประกอบกับในช่วงปลายปีที่ผ่านมา มีฝนตกชุกทำให้หัวมันสำปะหลังได้รับความเสียหาย ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง อีกทั้งต้นทุนวัสดุขุดคลน และมีราคาสูงจากการเกิดโรคใบต่างระบาด ในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2568 ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตลดลง

สาขาปศุสัตว์

 ไก่เนื้อ
+3.9%


ผลผลิตไก่เนื้อ ไตรมาส 1 ปี 2569 มีปริมาณ 42.4 ล้านตัว เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 40.8 ล้านตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 เนื่องจากเกษตรกรมีการดูแลเอาใจใส่การเลี้ยงมากขึ้น มีการพัฒนากระบวนการผลิตและการบริหารจัดการฟาร์มเลี้ยงที่ดี ทำให้อัตราการรอดชีวิตเพิ่มขึ้น ประกอบกับเกษตรกรมีการวางแผนการเลี้ยงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น

 น้านมดิบ
+2.6%

ผลผลิตน้านมดิบ ไตรมาส 1 ปี 2569 มีปริมาณ 70,989 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 69,168 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีการพัฒนากระบวนการเลี้ยงและการบริหารจัดการฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การผลิตน้านมดิบ มีปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้น

 สุกร
+2.0%

ผลผลิตสุกร ไตรมาส 1 ปี 2569 มีปริมาณ 57,023 ตัว เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 55,882 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 เนื่องจากเกษตรกรมีการจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐาน มีการป้องกันและเฝ้าระวังโรคคอหิวด์แอฟริกันในสุกร (ASF) อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรจึงสามารถจำหน่ายสุกรเข้าตลาดได้มากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น

 ไข่ไก่
+1.3%

ผลผลิตไข่ไก่ ไตรมาส 1 ปี 2569 มีปริมาณ 124.7 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 123.1 ล้านฟอง หรือเพิ่มร้อยละ 1.3 เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี และยังเป็นที่ต้องการของกลุ่มผู้บริโภคทุกกลุ่ม ส่งผลให้ปริมาณไข่ไก่เพิ่มขึ้น

สาขาประมง

 เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
+1.4%

ผลผลิตปลาตกและปลานิล ไตรมาส 1 ปี 2569 มีปริมาณ 2,002 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 1,974 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 เนื่องจากปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อการเพาะเลี้ยง ประกอบกับเกษตรกรมีการอนุบาลลูกปลาให้ได้ขนาดและแข็งแรงก่อนปล่อยลงบ่อเลี้ยง ทำให้อัตราการรอดสูงขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น

แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569 จังหวัดสระบุรี

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 - 1.3



สินค้าหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตร

- สาขาพืช :** อ้อยโรงงาน ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลังโรงงาน
- สาขาปศุสัตว์ :** ไข่เนื้อ น้านมดิบ สุกร และไข่ไก่
- สาขาประมง :** ปลาตก และปลานิล

ปัจจัยสนับสนุน

- ปริมาณน้ำต้นทุนในแหล่งน้ำมีเพียงพอ จังหวัดสระบุรีมีแหล่งน้ำสำคัญสำหรับการเกษตร ได้แก่ แม่น้ำป่าสัก เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ระบบคลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ และน้ำบาดาลในบางพื้นที่นอกเขตชลประทาน ซึ่งสนับสนุนการเพาะปลูก โดยเฉพาะนาข้าว พืชไร่ และพืชสวน ทั้งนี้ ระบบชลประทานลุ่มน้ำป่าสักเป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งที่ต้องมีการจัดสรรน้ำอย่างเหมาะสมเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของภาคเกษตรกรรม
- การดำเนินนโยบายของภาครัฐในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตร รวมทั้งการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการพัฒนาเกษตรกรรมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร โดยมุ่งส่งเสริมเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร และส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี และการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร โดย โครงการชลประทานสระบุรี และกรมชลประทาน เป็นต้น

ปัจจัยเสี่ยง

- การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่มีความแปรปรวนและรุนแรงมากขึ้น โดยช่วงที่ได้รับผลกระทบเด่นชัด ได้แก่ ช่วงฤดูร้อนระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม 2569 ซึ่งมีอุณหภูมิสูงกว่าค่าปกติ และช่วงฤดูฝนระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง กันยายน 2569 มีความเสี่ยงฝนตกไม่สม่ำเสมอและฝนทิ้งช่วง ส่งผลต่อผลผลิตทางการเกษตรและปริมาณน้ำต้นทุน
- โรคและแมลงศัตรูพืชระบาดที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น โรคใบด่างในมันสำปะหลัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว หนอนกออ้อย และหนอนกระทู้ในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น
- ราคาปัจจัยการผลิตในจังหวัดสระบุรี (ปุ๋ย ยา น้ำมันเชื้อเพลิง) ที่ยังอยู่ในระดับสูง และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ภาครัฐ

- ควรขยายพื้นที่ชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร และบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- ควรยกระดับสินค้าเกษตรและบริการให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดรับกับความต้องการของผู้บริโภคในยุคปัจจุบัน
- ควรส่งเสริมการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและตลาด รวมทั้งพัฒนาศักยภาพให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน
- สร้างความตระหนักรู้การเตรียมความพร้อมรับมือต่อความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ
- นโยบายสนับสนุนการติดตั้งโซลาร์เซลล์ให้แก่เกษตรกร เพื่อช่วยลดต้นทุนด้านพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนอย่างยั่งยืน

เกษตรกร

- ควรติดตามข้อมูลข่าวสารทุกช่องทาง เพื่อรับทราบสถานการณ์ภัยพิบัติ และเตรียมพร้อมรับมือได้ทันต่อสถานการณ์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อ
- ลดต้นทุนปัจจัยการผลิต ภาวะราคาปุ๋ยและน้ำมันที่สูงขึ้น เกษตรกรควรปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยสั่งตัดหรือปุ๋ยอินทรีย์ร่วมด้วย เพื่อลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูง